

Malmin siunauskappelin ison kappelin urkuhanke

Kiinteistöjohtokunta 08.04.2025 § 52
468/02.05.01/2024

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Rasimus Osmo

Päätösehdotus

Kiinteistöjohtokunta päättää esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle, että se päättää

- 1) hyväksyä Malmin siunauskappelin ison kappelin urkuhankkeen enimmäiskustannusarvioksi yhteensä 375.000 euroa (sis. alv.).
- 2) valtuuttaa kiinteistöjohtajan valitsemaan urakoitsijat sekä käynnistämään työt, kun edellytykset lupien puolesta ovat kunnossa.
- 3) valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan tarvittavat sopimukset ja tekemään asiakirjoihin tarvittaessa pieniä tai teknisluontoisia muutoksia, sekä hyväksymään mahdolliset lisä- ja muutostyöt hyväksytyn enimmäiskustannusarvion mukaisissa rajoissa.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

- 4) hyväksyä Malmin siunauskappelin ison kappelin urkuhankkeen toteuttamisen liitteenä olevien suunnitelmien pohjalta.

Käsittely

Käytiin keskustelua asiasta. Kysymyksiä herätti vanhojen urkujen mahdollinen hyödyntäminen hankkeessa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Taustaa

Malmin hautausmaalla sijaitsevan kappelin nykyiset, itäsaksalaisen Gebrüder Jehmlichin rakentamat urut ovat vuodelta 1959. Urkuri Pekka Suikkanen on dokumentoinut urut seurakuntayhtymän urkuinventoinnissa vuonna 2012 (liite 1).

Ison kappelin urut ovat yhdet Helsingin käytetyimmistä ja niiden uusimista on suunniteltu kauan. Nykyiset urut ovat sekä soinnillisesti että teknisesti hyvin vaatimattomat eivätkä sovellu nykyiseen laajaan hautajaismusiikkivalikoimaan. Nykyiset urut ovat lisäksi huonokuntoiset. Helsingin seurakuntayhtymän urkuasiantuntijatyöryhmän (UAT) aiesuunnitelman perusteella laitetaan vireille urkuhanke, jotta Malmin siunauskappelin isoon kappeliin rakennettaisiin uudet urut.

Hanketta valmistelee UAT, ja sen pääsuunnittelusta vastaa Arkkitehtitoimisto NOAN Oy. Siunauskappelin käyttäjä on Malmin hautausmaa. Kyseessä on kirkolliseen rakennukseen kohdistuva olennainen muutos. Hankkeen museoviranomaisena on Museovirasto.

Valmistelu

Hankkeen valmisteluvaiheessa arkkitehtitoimisto NOAN Oy:n laati suunnitelmaluonnokset ja UAT teki alustavan disposition uusista uruista. Dispositiolla tarkoitetaan urkujen äänikertojen kokonaisuutta, ja sillä on olennainen vaikutus urkujen rakentamiseen, mm. äänimaailman ja soittimen koon suhteen.

Liitteenä olevissa suunnitelmaluonnoksissa (liite 2) on esitelty kohdetta ja urkuhanketta tarkemmin. Alustava dispositio (liite 3) voi muuttua hankkeen aikana.

Suunnitelman mukaan nykyiset urut puretaan ja uudet urut rakennetaan niiden tilalle. Urkuparveen tehdään tarvittavat korjaus- ja muutostoimenpiteet. Urkujen kohdevalaistusta muutetaan ja parven katto maalataan.

Käyttäjän ja museoviranomaisen kanssa pidettiin yhteiskatselmus kohteessa kesäkuussa 2024, ja Museovirasto antoi suunnitelmaluonnoksista lausunnon, jonka mukaan toteuttamisessa voidaan edetä (liite 4). Suunnitelmia käytiin käyttäjän kanssa läpi syksyllä 2024, ja käyttäjä antoi hankkeesta puoltavan lausunnon marraskuussa 2024 (liite 5).

Eteneminen ja aikataulu

Urkuhankinta kilpailutetaan luonnossuunnitelmien pohjalta vuoden 2025 aikana. Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä hankinta.

Hankkeen aikataulu selviää kilpailutusvaiheessa ja riippuu valitun urkurakentamon aikatauluista, mutta alustavasti hanke ajoittuu vuosille 2026-2027. Hankkeen suunnitelmaluonnokset tulevat tarkentumaan jatkossa yhteistyössä pääsuunnittelijan ja tarjouskilpailun voittaneen urkurakentamon kanssa. Tarkennetut suunnitelmat tullaan hyväksyttämään Museovirastolla ennen toteutukseen ryhtymistä.

Työmaavaiheen ajalla siunauskappelin toimintaa joudutaan järjestelemään uudelleen. Hankittavan kokoluokan urkujen rakentamisen työmaavaihe kappelissa kestää useita kuukausia.

Strategia

Urkuhanke kytkeytyy Helsingin seurakuntayhtymän tilankäyttöstrategiaan. Strategian mukaisesti urut ovat seurakuntatyössä keskeinen toimitiloihin integroitu soitininstrumentti, jonka hankintojen ja ylläpitojen linjauksien valmistelusta vastaa UAT. Yhteinen kirkkoneuvosto tekee päätökset huomioiden UAT:n näkemykset. UAT puoltaa urkuhanketta.

Enimmäiskustannusarvio

Hankkeelle varattava enimmäiskustannusarvio on yhteensä 375.000 euroa (sis. alv.). Tästä 300.000 euroa käsittää urkujen osuuden, ja 75.000 euroa varauksen lisä- ja muutostöihin sekä tarvittaviin rakennusteknisiin muutoksiin (mm. parven muutos, valaistus, maalaustyöt).

Hankkeen kustannukset toteutetaan kiinteistötoimen investointibudjetista ja niillä ei ole vaikutusta sisäisiin vuokriin.

Suojelu ja luvat

Malmin siunauskappeli (S. A. Lindqvist, 1923) on yli 50 vuotta vanha kirkollinen rakennus. Rakennus on suojeltu asemakaavassa. Siunauskappelia ei ole suojeltu kirkkolailla eikä erillispäätöksellä. Iso kappeli on suurin siunauskappelin neljästä kappelitilasta.

Siunauskappelin urkujen uusiminen on kirkkolain tarkoittama olennainen muutos ja siihen tarvitaan Museoviraston lausunto. Kirkkolain luvun 3 § 9 mukaan yhteisen kirkkovaltuuston tulee tehdä päätös kirkollisen rakennuksen olennaisen muutoksen hyväksymisestä.

Kappelin rakenteiden muutoksiin liittyvissä toimenpiteissä tullaan tarvitsemaan mahdollisesti rakennusvalvontaviranomaisen lupa (mm. urkuparven tukeminen).

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Vanhat urut pyritään myymään eteenpäin käytettäväksi mahdollisesti jossain toisessa kohteessa.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Malmin hautausmaan ylipuutarhuri
NOAN arkkitehdit Oy / Caspar Åkerblom
Museovirasto / Maarit Mannila
UAT / Antti Viljanen
UAT / Olli Pyylampi
HSRKY / Mikko Lindroth
HSRKY / Pasi Himilä
Hautaustoimen päällikkö Teemu Kylmäkoski